

DEPRESIUNEA APOLDULUI

Aspecte morfo-hidrografice preliminare

Prof. IOAN FLEACĂ, Timișoara

ABSTRACT: *Apold Plateau* This paper is the beginning of a large and complex study on Apold Plateau, which aims to highlight the morphological and geographical characteristics of this area and the natural and anthropogenic potential, that could form the basis of operating and recovery programs in this tourism potential. At first, we do an overview of the morphological and river basin.

Keywords: *morphological and geographical study, programs, tourism potential.*

1. Poziția geografică

Este o depresiune de contact, situată în partea central-vestică a României, în sudul Depresiunii Colinare a Transilvaniei (Fig. 1).

2. Localizarea geografică

Depresiunea Apoldului se încadrează în zona marginală, dinspre sud, a Depresiunii Colinare a Transilvaniei, fiind deci o depresiune submontană, străbătută de un râu principal (Secașul Mare). Această localizare a fost favorabilă unei locuiri timpurii.

3. Limitele

Depresiunea Apoldului are aspectul unui "fund de sac" (după: V. Mihăilescu, 1969), de direcție est-vest, care începe în pasul de lângă Galeș (est) și se deschide larg, pe mai bine de 20 km, în Valea Sebeșului (vest), care o desparte de Culoarul Orăștiei. Spre nord, se întinde până la contactul cu Podișul Secașelor (subdiviziune a odișului Târnelor), care prezintă un abrupt tranșant de 250-300 m față de nivelul luncii Secașului Mare. În sud, se ridică Munții Cindrelului, față de care delimitarea este netă, din punct de vedere petrografic și altimetric.

4. Geneza și petrografia

Din punct de vedere genetic, unitatea este o depresiune tectona-erozivă, sculptată la contactul dintre un masiv vechi (cristalinul

Cindrelului) și cuvertura de roci sedimentare neogene, așternută peste poala lui nordică, afundată.

Petrografic, depresiunea se dezvoltă în formațiuni miocene, caracterizate prin roci sedimentare, cum ar fi: pietrișurile, nisipurile, gresii, argilele.

5. Relieful

Depresiunea Apoldului este o depresiune asimetrică, extinsă aproape în totalitate pe stânga văii Secașului Mare. Această vale este nesimetrică, deoarece afluenții mai lungi și mai viguroși, cu izvoarele în Munții Cindrelului, au împins râul colector spre nord (către Podișul Secașelor), ca și în cazul Depresiunii Sibiului (râul Cibin) și al Depresiunii Făgărașului (râul Olt).

Depresiunea Apoldului cuprinde trei trepte distincte de relief:

- ° treapta colinară;
- ° treapta teraselor;
- ° treapta de luncă.

Treapta colinară este cea mai extinsă în suprafață și coboară de la contactul cu munții către nord, înfățișându-se ca o suprafață de netezire policiclică (V. Mihăilescu, 1969). Această treaptă cuprinde, de fapt, gruiuri teșite, alungite către Valea Sebeșului Mare, secționate de afluenții acesteia.

Treapta teraselor se dezvoltă pe stânga văii Secașului Mare.

Treapta de luncă este bine evidențiată și se lărgeste treptat, de la Miercurea Sibiului până la Sebeș, dar având și unele zone de îngustare relative.

6. Hidrografia

Depresiunea este străbătută, în sens est-vest, de Secașul Mare, cu izvoarele în Podișul Secașelor. Râul are o lungime totală de 42 km și deșeuzează în râul Sebeș. Are un debit mediu de numai 0,8 m³/s, dar pot înregistra creșteri spectaculoase, în urma unor ploii torențiale sau de lungă durată (ca în anii 1970, 1975, 1991, 1995, 2005).

Valea Secașului Mare meandreză puternic în zona de luncă, în apropiere de Râpa Roșie, sub forma meandrelor simple. Această meandrare a fost pusă, de unii

cercetători, pe seama unei scufundări a fundamentului în acest sector al depresiunii, cu consecințe asupra intensificării eroziunii pe abruptul morfologic, din dreapta văii.

Secașul Mare primește o serie de afluenți pe stânga (Apoldu, Dobârca, Gârbova, Câlnic), iar din partea dreaptă, mai important este Bozul unit cu Șpringul. Apele Secașului sunt folosite pentru irigații în zona luncii, în anii secetoși.

În Depresiunea Apoldului nu lipsesc nici apele subterane, prezente la contactul treptei colinare cu lunca, multe din ele cu calitate potabile.

La Băile Miercurea Sibiului, apar izvoare cu ape clorosodice, iodurate și bromurate, utilizate și în prezent pentru cura internă și cea externă. Ele au permis dezvoltarea stațiilor respective, cu caracter local.

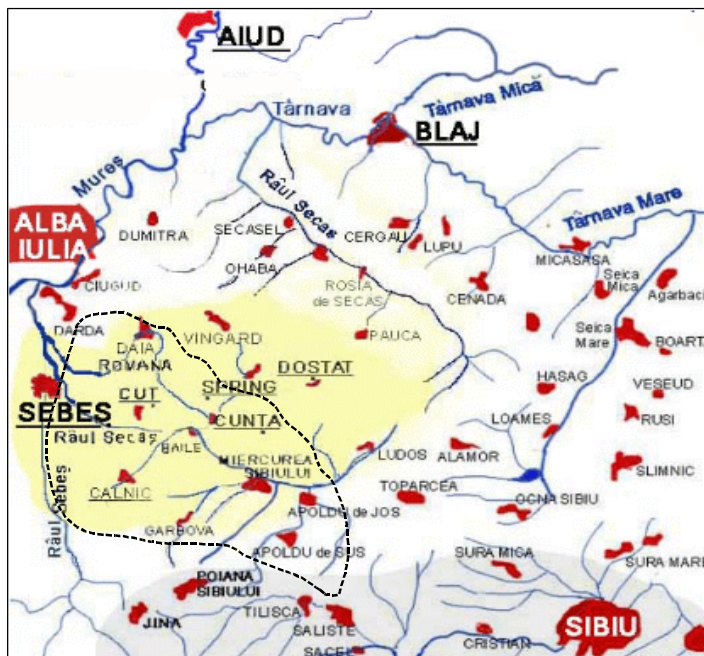

Fig. 1. Așezarea și limitele Depresiunii Apold

BIBLIOGRAFIE

1. Mihăilescu, V.: *Geografia Fizică a României*, Ed. Științifică, București, 1969.
2. Posea, G.; Popescu, N.; Ielenicz, M.: *Relieful României*, Ed. Științifică, București, 1974.
3. Ujvari, I.: *Geografia apelor României*, Ed. Științifică, București, 1972.
4. *** *Geografia României* (vol. I, II, III), Ed. Academeie, Bucuresti, 1983, 1984, 1987.